

BIULETYN PRAWNY

WŁADZA RODZICIELSKA W KODEKSIE RODZINNYM I OPIEKUNCZYM

Fundacja TURUS

Władza rodzicielska w Kodeksie rodzinnym i opiekuńczym

**OPRACOWANIE:
FUNDACJA TAURUS**

ROK 2022

**Punkt Nieodpłatnej Pomocy Prawnej Nr 7 w Poznaniu
(ul. Matejki 50 budynek Urzędu Miasta)**

**Opracowanie zostało przygotowane w ramach realizacji przez Fundację TAURUS
zadania publicznego w zakresie prowadzenia nieodpłatnej pomocy prawnej,
nieodpłatnego poradnictwa obywatelskiego, bezpłatnej mediacji oraz edukacji
prawnej w Poznaniu w 2022r.**

**Zadanie publiczne jest finansowane ze środków budżetowych
Miasta Poznania.**

Drogi Czytelniku!

Pamiętaj że każdy problem prawny możesz skonsultować z prawnikiem lub doradcą obywatelskim w punkcie nieodpłatnej pomocy prawnej lub w punkcie nieodpłatnego poradnictwa obywatelskiego. Szczegółowe informacje na temat lokalizacji tych punktów i sposobów udzielania pomocy znajdują się na stronie internetowej: www.poradyprawne-aurus.pl.

Władza rodzicielska w Kodeksie rodzinnym i opiekuńczym

Władza rodzicielska to całokształt uprawnień i obowiązków rodziców względem małoletniego dziecka, mających na celu zapewnienie pieczy nad jego osobą i majątkiem. Sąd Najwyższy w uchwale z dnia 26 stycznia 1973 r., sygn. akt III CZP 101/71, stwierdził, że władza rodzicielska *obejmuje ogół praw i obowiązków rodziców względem dziecka, i oznacza stosunek prawny, którego stronami są rodzice i dzieci, przy czym jest to stosunek szczególnego rodzaju, w którym dzieci są podporządkowane rodzicom.*

Czas trwania władzy rodzicielskiej

Władza ta powstaje z mocy prawa z chwilą urodzenia się dziecka. Władza rodzicielska może również powstać z chwilą późniejszą niż urodzenie dziecka. Władzy rodzicielskiej nie przysługują bowiem rodzicom, którzy nie mają pełnej zdolności do czynności prawnej, np. niepełnoletnim rodzicom. Uzyskanie władzy rodzicielskiej nastąpi z mocy samego prawa w chwili osiągnięcia

przez takiego rodzica pełnoletności – w przypadku ukończenia przez rodzica 18. roku życia, jak również w razie wcześniejszego zawarcia przez niego małżeństwa.

Co do zasady władza rodzicielska obowiązuje do osiągnięcia przez dziecko pełnoletności. Z chwilą jej uzyskania władza wygasa *ex lege*, a na byt władzy nie mają żadnego wpływu zainteresowani. W szczególności rodzice nie mogą dziecka od ich władzy uwolnić. Władza rodzicielska nie może też ulec przedłużeniu ponad okres małoletności dziecka.

Ponadto władza rodzicielska ustaje na skutek:

- 1) śmierci dziecka lub rodziców;
- 2) ubezwłasnowolnienia, zarówno całkowitego, jak i częściowego rodziców;
- 3) zaprzeczenie macierzyństwa;
- 4) zaprzeczenie ojcostwa;
- 5) ustalenie bezskuteczności uznania ojcostwa;
- 6) uchylenie prawomocnego wyroku ustalającego ojcostwo;
- 7) przysposobienie dziecka;
- 8) rozwiązanie przysposobienia;
- 9) pozbawienie rodziców władzy rodzicielskiej;
- 10) zawieszenie władzy rodzicielskiej.

Co do zasady władza rodzicielska przysługuje obojgu rodzicom. Bywają jednak sytuacje, kiedy jeden z rodziców nie może wykonywać władzy rodzicielskiej. I tak władza rodzicielska nie może przysługiwać w wypadku:

- 1) śmierci rodzica,
- 2) braku pełnej zdolności do czynności prawnych rodzica (z powodu wieku lub ubezwłasnowolnienia),
- 3) pozbawienia lub zawieszenia władzy rodzicielskiej.

Gdy zajdzie jedna z wyżej wymienionych przyczyn w stosunku do jednego z rodziców, pełnia władzy rodzicielskiej będzie przysługiwała drugiemu z rodziców.

Brak pełnej zdolności do czynności prawnych może wynikać z nieosiągnięcia przez rodzica pełnoletności lub wydania przez sąd postanowienia o ubezwłasnowolnieniu częściowym lub całkowitym.

Z kolei pozbawienie władzy rodzicielskiej może nastąpić, jeżeli nie może być ona wykonywana z powodu trwałej przeszkody albo jeżeli rodzice nadużywają władzy rodzicielskiej lub w sposób rażący zaniedbują swe obowiązki względem dziecka. Za trwałą przeszkodę może zostać uznane: zaginięcie rodzica, jego wyjazd na stałe za granicę, umieszczenie rodzica w zakładzie karnym w celu odbycia kary długoterminowej, umieszczenie rodzica z powodu nieuleczalnej choroby w odpowiednim zakładzie leczniczym. Nadużywania władzy rodzicielskiej lub zaniedbanie w wykonywaniu to np.: nałóg pijaństwa rodziców, ich rozwiązły tryb życia, uprawianie procederu przestępczego, uchylanie się od świadczeń alimentacyjnych względem dziecka, nadmierne karcenie dziecka, wykorzystywanie dziecka do czynów nierządnych (w tym nakłanianie go do uprawiania prostytucji), zmuszanie dziecka do nadmiernej pracy w domu, jak i do pracy zarobkowej, nakłanianie dziecka do procederu przestępczego.

Natomiast zawieszenie władzy następuje w przypadku wystąpienia przemijającej przeszkody w wykonywaniu władzy rodzicielskiej. Przyczyną zawieszenia władzy rodzicielskiej może być np. wyjazd rodziców na dłuższy pobyt za granicę, choroba, odbywanie kary pozbawienia wolności.

O pozbawieniu lub zawieszeniu władzy rodzicielskiej orzeka sąd opiekuńczy.

Natomiast jeżeli żadnemu z rodziców nie przysługuje władza rodzicielska albo jeżeli rodzice są nieznani, ustanawia się dla dziecka opiekę. Opiekuna wyznacza sąd opiekuńczy.

Obowiązki i prawa rodziców i dzieci

Rodzice wykonują władzę rodzicielską, która polega na:

- 1) wykonywaniu pieczy nad dzieckiem,
- 2) zarządzaniu majątkiem dziecka,
- 3) reprezentowaniu dziecka.

Wykonując władzę rodzicielską rodzice muszą przestrzegać zasady dobra dziecka. Zatem rodzice powinni sprawować władzę rodzicielską w taki sposób, aby wszystkie ich poczynania odpowiadały interesom dziecka, były zgodne z dobrem dziecka. Interes dziecka należy oceniać według obiektywnych kryteriów, przyjętych jako reguły prawidłowego postępowanie w społeczeństwie, z uwzględnieniem wieku dziecka, jego stanu zdrowia, uzdolnień i środowiska, w którym się wychowuje.

Dobro dziecka wymaga maksymalnego stopnia staranności rodziców. Brak tej staranności z ich strony dowodzi, że nie sprawują oni prawidłowo władzy rodzicielskiej. Podobnie jak nadużycie władzy rodzicielskiej. W takich przypadkach może dojść do interwencji sądu opiekuńczego, a w rezultacie ograniczenie bądź w skrajnych przypadkach pozbawienie władzy rodzicielskiej.

Ponadto władza rodzicielska powinna być wykonywana tak, jak tego wymaga interes społeczny. Pojęcie "interes społeczny" określić można jako interes dotyczący ogółu społeczeństwa lub jego części, zazwyczaj ogółu ludzi pozostających we wzajemnych stosunkach wynikających z podobieństw warunków życia, pracy, norm postępowania, czy miejsca zamieszkania, zatem dziecko powinno być wychowywane z poszanowaniem systemu wartości, które są akceptowane w społeczeństwie.

Należy zwrócić uwagę, że rodzice, realizując swoje obowiązki i prawa względem dziecka, powinni kierować się zasadą poszanowania jego godności i praw.

Kolejnym obowiązkiem rodziców jest zasada wysłuchania dziecka w ważniejszych sprawach dotyczących osoby lub majątku dziecka, a także wówczas, gdy rozwój umysłowy, stan zdrowia i stopień dojrzałości dziecka pozwala na jego wysłuchanie.

Z kolei dziecko pozostające pod władzą rodzicielską zobowiązane jest do posłuszeństwa wobec rodziców. Oznacza to podporządkowanie się przez dziecko ich woli. Swoim autorytetem, perswazją, pozytywnym wpływem na psychikę, osobowość i emocje dziecka rodzice powinni dążyć do świadomego i niewymuszonego podporządkowania się przez dziecko poleceniom, uwzględniając jego godność.

Dziecko w wieku pomiędzy 13. a 18. rokiem życia może bez zgody rodzica zawierać umowy należące do umów powszechnie zawieranych w drobnych bieżących sprawach życia codziennego. Może również rozporządzać samodzielnie swoim zarobkiem, jak również przedmiotami oddanymi do swobodnego użytku. Dokonując powyższych czynności, dziecko

powinno wysłuchać opinii i zaleceń rodziców formułowanych dla jego dobra. Rodzice nie mogą sprzeciwić się takim czynnościom, a nieuwzględnienie opinii rodziców nie wpływa na skuteczność czynności prawnej.

Pieczna nad osobą dziecka

Pieczna to całokształt starań o sprawy osobiste dziecka. Należy więc przezeń rozumieć dbałość o to, aby dziecko było należycie wychowane, by nie stała mu się krzywda, aby jego dziecięce lata upływały w warunkach rodzinnego szczęścia.

W ramach pieczy rodzice zobowiązani są do wychowania dziecka i kierowania nim.

Wychowanie dziecka obejmuje wychowanie fizyczne (dbałość o życie i zdrowie dziecka, w tym podejmowanie decyzji co do sposobu leczenia dziecka, oraz dbałość o jego tężyznę fizyczną) i duchowe (kształtowanie psychiki dziecka, wpajanie poczucia moralnego, osobistej godności, kształtowanie światopoglądu, rozwijanie umiejętności).

Kierowanie dzieckiem obejmuje regulowanie jego trybu życia, decydowanie o miejscu pobytu dziecka, kontrolowanie, w jakim przebywa ono towarzystwie, jak spędza czas, jakim oddaje się rozrywkom, jaką czytuje literaturę, jakie filmy ogląda, wreszcie pilnowanie, aby dziecko należycie wypełniało swoje obowiązki, w tym obowiązek nauki.

Reprezentacja dziecka

Rodzice są umocowani do dokonywania czynności prawnych w imieniu dziecka (przedstawicielstwo ustawowe). Warunkiem przedstawicielstwa ustawowego rodziców jest przysługiwanie im władzy rodzicielskiej. W wypadku powierzenia wykonywania władzy rodzicielskiej jednemu z rodziców, drugi z rodziców nie jest przedstawicielem ustawowym dziecka. Reprezentacja dziecka przez rodziców obejmuje przede wszystkim czynności z zakresu zarządu majątkiem dziecka, ale może dotyczyć także aktów wchodzących w zakres pieczy nad osobą dziecka, jak np. udzielenie zezwolenia na zabieg operacyjny czy na pobranie krwi.

Rodzice mogą działać jako przedstawiciele ustawowi swojego dziecka przy dokonywaniu czynności prawnych, czynności procesowych i czynności przed organami państwowymi.

Każde z rodziców może działać samodzielnie jako przedstawiciel ustawowy dziecka. Zasada samodzielnej reprezentacji nie ma jednak zastosowania w przypadku istotnych spraw dziecka, jeżeli jedno z rodziców zgłosiło sprzeciw - o istotnych sprawach dziecka rodzice rozstrzygają wspólnie.

Do 13. roku życia dziecko nie ma zdolności do czynności prawnych, dlatego jeśli dziecko jest uczestnikiem takich czynności, mogą być one dokonywane tylko w jego imieniu przez rodziców jako jego przedstawicieli ustawowych, z wyłączeniem umów powszechnie zawieranych w bieżących sprawach życia codziennego - takie umowy dziecko do lat 13 może zawrzeć samodzielnie i są one ważne. Natomiast po ukończeniu przez dziecko lat 13, a więc z chwilą uzyskania przez nie ograniczonej zdolności do czynności prawnych, dziecko może dokonywać czynności prawnych samo, ale do ważności ich potrzebna jest zgoda jednego z rodziców jako przedstawiciela ustawowego. Wyjątek od tej zasady - samodzielne dokonywanie czynności przez dziecko liczące powyżej 13 lat - obejmuje następujące czynności:

- 1) przyjęcie darowizny, o ile darowizna nie zawiera żadnego obciążenia;
- 2) nawiązanie stosunku pracy z ograniczeniami wynikającymi z przepisów o ochronie pracy młodocianych;
- 3) rozporządzanie swoim zarobkiem;
- 4) dokonanie czynności prawnej dotyczącej przedmiotu oddanego dziecku przez przedstawiciela ustawowego do swobodnego użytku;
- 5) zawarcie umowy należącej do umów powszechnie zawieranych w drobnych bieżących sprawach życia codziennego.

Ze względu na możliwość sprzeczności interesów, Kodeks rodzinny i opiekuńczy wyłącza przedstawicielstwo rodziców w dwóch wypadkach:

- 1) przy czynnościach prawnych między dziećmi pozostającymi pod ich władzą rodzicielską oraz
- 2) przy czynnościach prawnych między dzieckiem a jednym z rodziców lub jego małżonkiem, chyba że czynność prawna polega na bezpłatnym przysporzeniu na rzecz dziecka albo że dotyczy należnych dziecku od drugiego z rodziców środków utrzymania i wychowania.

W takich przypadkach sąd ustanawia kuratora, który będzie reprezentował dziecko. Ponadto konieczność ustanowienia kuratora może też wynikać z ograniczenia władzy rodzicielskiej dotyczącego zarządu majątkiem małoletniego sprawowanego przez rodziców - sąd opiekuńczy powierza zarząd majątkiem małoletniego ustanowionemu w tym celu kuratorowi.

Inne przypadki ustanowienia kuratora dla dziecka to: ustanowienie kuratora dla pozwanego dziecka w procesie o zaprzeczenie ojcostwa, w procesie o rozwiązanie przysposobienia, w sprawie o dział spadku.

Kurator ustanowiony przez sąd opiekuńczy przejmuje reprezentację dziecka, która - co do zasady przysługuje rodzicom. Kurator jest umocowany do dokonywania wszelkich czynności łączących się ze sprawą, również w zakresie zaskarżenia i wykonania orzeczenia. Czynności te kurator powinien wykonywać z należytą starannością, zgodnie z dobrem dziecka oraz w sposób odpowiadający interesowi społecznemu. Kurator został również obowiązany do wysłuchania dziecka przed podjęciem ważniejszych decyzji, jeżeli rozwój umysłowy dziecka, jego stan zdrowia i stopień dojrzałości na to pozwala. Powinien również wówczas, w miarę możliwości, uwzględnić rozsądne życzenia dziecka.

Kuratorem małoletniego może zostać wyłącznie adwokat, albo radca prawny, który posiada kwalifikacje z zakresu zasad reprezentacji dziecka, praw lub potrzeb dziecka, w szczególności ukończył stosowne szkolenie w tym kierunku oraz dobrze zna problematykę będącą przedmiotem sprawy małoletniego. Gdy stopień skomplikowania sprawy nie będzie wymagał wyznaczenia adwokata albo radcy prawnego na kuratora, kuratorem może być wyznaczona osoba posiadająca wyższe wykształcenie prawnicze (niebędąca adwokatem, czy radcą prawnym) i wykazująca znajomość potrzeb dziecka. Jeżeli szczególne okoliczności za tym przemawiają kuratorem może zostać ustanowiona także osoba nieposiadająca wyższego wykształcenia prawniczego.

Kurator ma obowiązek objąć swoją funkcję, może jednak być z tego zwolniony z ważnych powodów. Sąd opiekuńczy zwolni kuratora także, jeżeli z powodu przeszkód faktycznych lub prawnych kurator jest niezdolny do sprawowania swojej funkcji albo dopuszcza się czynów lub zaniedbań, które naruszają dobro dziecka.

Kuratela ustaje z mocy prawa w razie osiągnięcia przez reprezentowane dziecko pełnoletności.

Jeżeli kurator został ustanowiony do załatwienia poszczególnej sprawy, kuratela ustaje z chwilą ukończenia tej sprawy.

Zarząd majątkiem dziecka

W ramach władzy rodzicielskiej rodzice zarządzają majątkiem dziecka. Przez majątek dziecka podlegający zarządowi rodziców należy rozumieć aktywa, jak też pasywa.

Rodzice są obowiązani sprawować zarząd majątkiem dziecka z należytą starannością, która obejmuje takie postępowanie, które prowadzi do zachowania majątku dziecka w stanie nie pogorszonym. Powinna ona zatem być realizowana w dobrej wierze dla dobra małoletniego.

Zarząd majątkiem dziecka oznacza wszelkie czynności – tak faktyczne, jak i prawne, w tym materialne lub procesowe, dotyczące poszczególnych składników majątku dziecka.

Istotne jest rozróżnienie czynności zwykłego zarządu majątkiem dziecka a czynności przekraczających zakres zwykłego zarządu, gdyż do dokonania tej drugiej kategorii czynności konieczne jest uzyskanie przez rodziców zgody sądu opiekuńczego.

Przez czynności zwykłego zarządu należy rozumieć załatwianie bieżących spraw związanych ze zwykłym korzystaniem z przedmiotów wchodzących w skład administrowanego majątku i utrzymywaniem tych przedmiotów w stanie nie pogorszonym, wszystko zaś, co się w tych granicach nie mieści, należy do czynności przekraczających zakres zwykłego zarządu.

Jeżeli dana czynność dysponowania majątkiem zmienia w sposób istotny wartość tego majątku (znaczne przysporzenie albo znaczne zubożenie) lub zakres przedmiotowy tego majątku (wymiana istotnych składników majątkowych), to taka zmiana jest nie tylko zmianą w majątku, ale i zmianą majątku, tzn. zmianą jego granic, czyli ich przekroczeniem.

Przykłady czynności przekraczających zakres zwykłego zarządu:

- 1) zrzeczenie się własności bardziej wartościowej rzeczy (w tym nieruchomości),
- 2) ustanowienie na nieruchomości ograniczonego prawa rzeczowego,
- 3) zaciągnięcie pożyczki w kwocie przekraczającej bieżące potrzeby,

- 4) zawarcie na czas dłuższy umowy dzierżawy,
- 5) zawarcie ugody w sprawie wykraczającej poza bieżącą administrację, np. co do należnego dziecku poważniejszego odszkodowania,
- 6) zrzeczenie się dziedziczenia,
- 7) odrzucenie spadku lub przyjęcie go wprost,
- 8) dział spadku.

Czynność prawna dokonana przez przedstawiciela ustawowego, w sprawach przekraczających zwykły zarząd, bez zezwolenia sądu opiekuńczego jest nieważna.

Zarządowi rodziców nie podlegają:

- 1) uzyskiwane przez dziecko w ramach stosunku pracy zarobki,
- 2) przedmioty oddane mu do swobodnego użytku.

Ponadto istnieje możliwość wyłączenia określonych składników majątku dziecka z zakresu zarządu rodziców w drodze darowizny lub w testamencie. Darczyńca lub spadkodawca może wyznaczyć zarządcę takich składników majątku, jeśli tego nie uczynił zarząd sprawuje kurator ustanowiony przez sąd opiekuńczy.

Władza rodzicielska rodziców żyjących w rozłączeniu

Jeżeli władza rodzicielska przysługuje obojgu rodzicom, którzy żyją w rozłączeniu, sąd opiekuńczy może ze względu na dobro dziecka określić sposób jej wykonywania i utrzymywania kontaktów z dzieckiem. Konieczne jest więc ustalenie, że brak rozstrzygnięcia sądu w tej mierze i wykonywanie władzy przez rodziców w sposób dotychczasowy będzie sprzeczne z dobrem dziecka. Sąd rozstrzygając sprawę powinien wziąć pod uwagę konkretną sytuację dziecka, a więc np. to, z kim ono stale przebywa, z którym z rodziców jest bardziej związane, czy przyczyną rozłączenia rodziców był konflikt między nimi oraz na czym on polega.

Sąd może podjąć następujące rozstrzygnięcia:

- 1) pozostawienie władzy rodzicielskiej obojgu rodzicom, jeżeli przedstawili zgodne z dobrem dziecka pisemne porozumienie o sposobie wykonywania władzy rodzicielskiej i utrzymywaniu kontaktów z dzieckiem,
- 2) rozstrzygnięcie o sposobie wspólnego wykonywania przez rodziców władzy rodzicielskiej i utrzymywaniu kontaktów z dzieckiem uwzględniające prawo dziecka do wychowania przez oboje rodziców, wydawane w braku porozumienia o sposobie wykonywania władzy rodzicielskiej i utrzymywaniu kontaktów z dzieckiem,
- 3) powierzenie wykonywania władzy rodzicielskiej jednemu z rodziców, z ograniczeniem władzy rodzicielskiej drugiego do określonych obowiązków i uprawnień w stosunku do osoby dziecka, przy zastrzeżeniu, że za takim rozstrzygnięciem ma przemawiać dobro dziecka.

Ograniczenie władzy rodzicielskiej

Sąd opiekuńczy kierując się dobrem dziecka może ograniczyć władzę rodzicielską. Działanie sądu może mieć charakter profilaktyczny i prewencyjny, gdyż sąd może wydać odpowiednie zarządzenie w sytuacji kiedy pojawi się zagrożenie dobra dziecka, a nie tylko wtedy, gdy zostanie ono naruszone. Dobro dziecka to ochrona jego interesów w celu prawidłowego rozwoju psychofizycznego i duchowego oraz społecznego. Sąd podejmuje interwencję niezależnie od tego, czy zagrożenie dobra dziecka zostało spowodowane niewłaściwym postępowaniem rodziców, czy też ich nieudolnością, czy wreszcie mylnym wyobrażeniem o tym, czego wymaga dobro dziecka, a także od tego, czy odnośne postępowanie rodziców jest zawinione.

Ograniczenie władzy rodzicielskiej może polegać m.in. na:

- 1) zobowiązaniu rodziców oraz małoletniego do określonego postępowania, w szczególności do pracy z asystentem rodziny, realizowania innych form pracy z rodziną lub skierowanie małoletniego do placówki wsparcia dziennego, a rodziców do placówek albo specjalistów zajmujących się terapią rodzinną, poradnictwem lub świadczących rodzinie inną stosowną pomoc z jednoczesnym wskazaniem kontroli wykonania wydanych zarządzeń,
- 2) określeniu czynności dozwolonych tylko za zezwoleniem sądu lub poddanie innym ograniczeniom, jakim podlega opiekun,
- 3) poddaniu wykonywania władzy rodzicielskiej stałemu nadzorowi kuratora sądowego,

- 4) umieszczeniu małoletniego w rodzinie zastępczej, rodzinnym domu dziecka albo w instytucjonalnej pieczy zastępczej albo powierzyć tymczasowo pełnienie funkcji rodziny zastępczej małżonkom lub osobie.

Zawieszenie władzy rodzicielskiej

Zawieszenie władzy rodzicielskiej następuje w przypadku wystąpienia przemijającej przeszkody w wykonywaniu władzy rodzicielskiej (sytuacja, która powoduje przejściową (ograniczoną w czasie) niemożność sprawowania przez rodziców ich obowiązków względem dziecka).

Przyczyną zawieszenia władzy rodzicielskiej może być np. wyjazd rodziców na dłuższy pobyt za granicę, choroba, odbywanie kary pozbawienia wolności.

Zawieszenie będzie uchylone, gdy jego przyczyna odpadnie. Nastąpi to w szczególności na wniosek rodzica, którego władza rodzicielska została zawieszona. Samo odpadnięcie przyczyny zawieszenia władzy rodzicielskiej nie powoduje jej przywrócenia z mocy samego prawa.

Pozbawienie władzy rodzicielskiej

Jeżeli władza rodzicielska nie może być wykonywana z powodu trwałej przeszkody albo jeżeli rodzice nadużywają władzy rodzicielskiej lub w sposób rażący zaniedbują swe obowiązki względem dziecka, sąd opiekuńczy pozbawi rodziców władzy rodzicielskiej. Może być ono orzeczone także w stosunku do jednego z rodziców.

Za trwałą przeszkodę może zostać uznane: zaginięcie rodzica, jego wyjazd na stałe za granicę, umieszczenie rodzica w zakładzie karnym w celu odbycia kary długoterminowej, umieszczenie rodzica z powodu nieuleczalnej choroby w odpowiednim zakładzie leczniczym.

Nadużywania władzy rodzicielskiej lub zaniedbanie w wykonywaniu to np.: nałóg pijaństwa rodziców, ich rozwiązły tryb życia, uprawianie procederu przestępczego, uchylanie się od świadczeń alimentacyjnych względem dziecka, nadmierne karcenie dziecka, wykorzystywanie dziecka do czynów nierządnych (w tym nakłanianie go do uprawiania prostytucji), zmuszanie

dziecka do nadmiernej pracy w domu, jak i do pracy zarobkowej, nakłanianie dziecka do procederu przestępczego.

W razie ustania przyczyny, która była podstawą pozbawienia władzy rodzicielskiej, sąd opiekuńczy może władzę rodzicielską przywrócić. Sąd powinien zbadać, czy przywrócenie władzy jest celowe, czy przyczyna, która ustała, nie "odżyje" na skutek jej wznowienia, zbadać, czy nie zachodzą inne przyczyny uzasadniające stan pozbawienia rodziców władzy rodzicielskiej oraz uwzględnić całokształt sytuacji rodzinnej dziecka i jego dobra.

Nieodpłatne porady prawne i nieodpłatne poradnictwo obywatelskie na terenie Poznania w 2022r.

1. Punkt Nieodpłatnej Pomocy Prawnej nr 1 (radcy prawni)
pl. Kolegiacki 17 - pokój nr 52 (Urząd Miasta Poznania) pon - pt 15:00 - 19:00
2. Punkt Nieodpłatnej Pomocy Prawnej nr 2 (adwokaci)
os. Zwycięstwa 125 - pokój nr 8 (Osiedlowy Dom Kultury Wiktoria) pon - czw 11:00 - 15:00, pt 8:00 - 12:00
3. Punkt Nieodpłatnej Pomocy Prawnej nr 3 (radcy prawni)
ul. Chwaliszewo 69 - pokój nr 4 (Okręgowa Izba Radców Prawnych) pon - pt 11:00 - 15:00
4. Punkt Nieodpłatnej Pomocy Prawnej nr 4 (radcy prawni)
ul. Matejki 50 - pokój nr 207 (Urząd Miasta Poznania) pon - pt 16:00 - 20:00
5. Punkt Nieodpłatnej Pomocy Prawnej nr 5 (adwokaci)
ul. Matejki 50 - pokój nr 207 (Urząd Miasta Poznania) pon - pt 8:00 - 12:00
6. Punkt Nieodpłatnej Pomocy Prawnej nr 6 (adwokaci)
ul. Matejki 50 - pokój nr 207 (Urząd Miasta Poznania) pon - pt 12:00 - 16:00
7. Punkt Nieodpłatnej Pomocy Prawnej nr 7 (Fundacja TAURUS)
ul. Matejki 50 - pokój nr 6A (Urząd Miasta Poznania) pon - pt 8:00 -12:00
8. Punkt Nieodpłatnej Pomocy Prawnej nr 8 (Fundacja TAURUS)
ul. Matejki 50 - pokój nr 6A (Urząd Miasta Poznania) pon - pt 12:00 -16:00
9. Punkt Nieodpłatnej Pomocy Prawnej nr 9 (radcy prawni)
os. Zwycięstwa 125 - pokój nr 8 (Osiedlowy Dom Kultury Wiktoria) pon - czw 15:00 - 19:00
pt 12:00 - 16:00
10. Punkt Nieodpłatnej Pomocy Prawnej nr 10 (Fundacja TAURUS)
ul. Grunwaldzka 19 - pokój nr 425 (budynek Polska Press) pon - pt 16:00 - 20:00
11. Punkt Nieodpłatnej Pomocy Prawnej nr 11 (Fundacja TAURUS)
ul. Matejki 50 - pokój nr 6A (Urząd Miasta Poznania) pon - pt 16:00 - 20:00
12. Punkt Nieodpłatnej Pomocy Prawnej nr 12 (Fundacja TAURUS)
ul. Grunwaldzka 19 - pokój nr 425 (Budynek Polska Press) pon - pt 8:00 -12:00
13. Punkt Nieodpłatnego Poradnictwa Obywatelskiego nr 13 (Fundacja TAURUS)
sprawy mieszkaniowe
ul. Grunwaldzka 19 - pokój nr 425 (Budynek Polska Press) pon, śr - pt 12:00 -16:00
ul. Łąkowa 4 (Zgromadzenie Sióstr św. Elżbiety) wt 8:00-12:00
14. Punkt Nieodpłatnego Poradnictwa Obywatelskiego nr 14 (Fundacja TAURUS)
sprawy mieszkaniowe
ul. Grunwaldzka 19 - pokój nr 425a (Budynek Polska Press) pon - pt 16:00 - 20:00
15. Punkt Nieodpłatnego Poradnictwa Obywatelskiego nr 15 (Stowarzyszenie OVUM)
dysfunkcja w rodzinie, zabezpieczenie społeczne
ul. Libelta 16/20 - pokój nr 28 hol (Urząd Miasta Poznania) pon - pt 8:00 - 12:00
16. Punkt Nieodpłatnego Poradnictwa Obywatelskiego nr 16 (Stowarzyszenie OVUM)
dysfunkcja w rodzinie, zabezpieczenie społeczne
ul. Libelta 16/20 - pokój nr 28 hol (Urząd Miasta Poznania) pon, śr - pt 12:00 - 16:00
ul. Bukowska 27/29 (Miejski Punkt Pomocy) wt 14:00 - 18:00
17. Punkt Nieodpłatnej Pomocy Prawnej nr 17 (radcy prawni)
ul. Wszystkich Świętych 1 - sala obsługi, parter (Poznańskie Centrum Świadczeń)
pon -pt 12:00 -16:00
18. Punkt Nieodpłatnej Pomocy Prawnej nr 18 (adwokaci)
ul. Wszystkich Świętych 1 - sala obsługi, parter (Poznańskie Centrum Świadczeń)
pon - pt 8:00 - 12:00
19. Punkt Nieodpłatnej Pomocy Prawnej nr 19 (adwokaci)
pl. Kolegiacki 17 - pokój nr 5 (Urząd Miasta Poznania) pon - pt 16:00 - 20:00
20. Punkt Nieodpłatnego Poradnictwa Obywatelskiego nr 20 (Fundacja TAURUS)
dysfunkcja w rodzinie, zabezpieczenie społeczne
ul. Grunwaldzka 19 - pokój nr 425 a (budynek Polska Press) pon - pt 8:00 - 12:00
21. Punkt Nieodpłatnego Poradnictwa Obywatelskiego nr 21 (Fundacja TAURUS)
dysfunkcja w rodzinie, zabezpieczenie społeczne
ul. Grunwaldzka 19 - pokój nr 425 a (Polska Press) pon- pt 12:00 - 16:00

